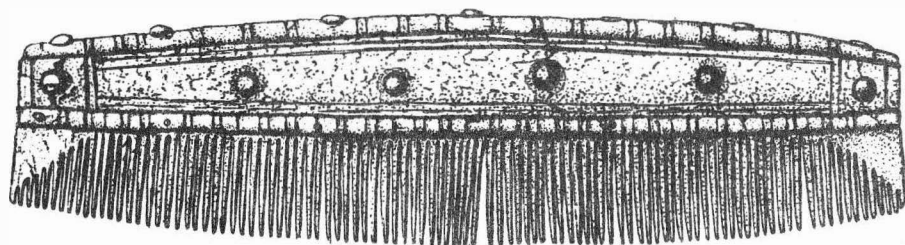

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1988

BRNO 1991

Miroslav Š m í d , AÚ ČSAV Brno

V měsíci květnu 1988 bylo 800 m směrem severním od výšinného eneolitického sídliště Rmíz u Laškova objeveno rozsáhlé mohylové pohřebiště, které počtem 58 zřetelně viditelných mohyl představuje největší dosud známé mohylové pohřebiště z přelomu staršího a středního eneolitu. Je situováno na mírném jihovýchodním svahu kóty 406 m - Křemela v katastru obce Náměštl na Hané, okr. Olomouc /ZM 33-95-A-a Náměštl na Hané, 50 - 56 nun od Z s.č. a 81 - 86 mm od J s.č./ . Delší osa všech mohyl je orientována ve směru SZZ - JVV a sleduje přirozený sklon terénu. Mohyly jsou oválné s délkou od 6 do 29 m a šířkou od 5 do 12 m. Rovněž výška násypů je rozdílná a kolísá od 50 do 200 cm. Zjišťovacím výzkumem byla prozkoumána mohyla č. 2 na severním okraji pohřebiště. Uvnitř kamenné konstrukce v podobě obvodové zídky byly odkryty dva žárové hroby. Keramika z hrobů datuje nálež do boletázkého stupně kultury kancelované.

Druhé mohylové pohřebiště bylo objeveno 600 m jižně od výšinného eneolitického sídliště Obrova noha u Otaslavice, okr. Prostějov. Nachází se na mírném východním svahu kóty 413 m - U chaloupky /ZM 34-24-21, 119 - 133 mm od J s.č. a 123 - 113 mm od V s.č./ . Celkem lze v nepřehledném terénu spolehlivě rozpoznat 23 mohyl oválného půdorysu s delší osou orientovanou ve směru Z - V.

Zwei neue äneolithische Hügelgräberfelder in Mittelmähren /Bez. Olomouc, Prostějov/. Im Monat Mai 1988 wurde in der Nähe der äneolithischen Höhensiedlung Rmíz bei Laškov ein ausgedehntes Hügelgräberfeld entdeckt, das mit der Zahl von 58 deutlich sichtbaren Grabhügeln, das bisher grösste Hügelgräberfeld aus der Wende des älteren und des mittleren Äneolithikums vorstellt. Es ist auf einem mässigen SO Hang der Kote 406 m - Křemela im Kataster der Gemeinde Náměštl na Hané, Bez. Olomouc, situiert. Die längere Achse aller Grabhügel ist in NNW - SSO orientiert und ihre Länge bewegt sich von 6 - 29 m. Die Breite schwankt von 5 - 12 m. Bei der vorgenommenen Feststellungsgrabung wurde Grabhügel Nr. 2 am Nordrand des Gräberfeldes untersucht. Im Inneren der in Gestalt einer Umfangsmauer errichteten Steinkonstruktion hat man 2 Brandgräber abgedeckt. Die Keramik datiert den Befund in die Boletázer Stufe der Kultur mit kannelierter Keramik.

Das zweite Hügelgräberfeld wurde 600 m südlich der äneolithischen Höhensiedlung Obrova noha bei Otaslavice, Bez. Prostějov entdeckt. Es befindet sich am Osthang der Kote 413 m - U chaloupky. Im unübersichtlichen Terrain lassen sich verlässlich 23 Grabhügel ovalen Grundrisses unterscheiden, mit der längeren Achse in Richtung W - O orientiert.

XXII. GRABUNGSETAPPE AUF DER HOHENNIEDERLASSUNG IN HLINSKO BEI LIPNÍK NAD BEČVOU /Bez. Přerov/

Jiří P a v e l č í k , AÚ ČSAV Brno

In den Tagen vom 4. Juli bis 5. August 1988 realisierte sich die 22. Etappe der systematischen Grabung der Höhenniederlassung des Volkes mit kannelierter Keramik in der Lage "Nad Zbružovým" bei Hlinsko bei Lipník nad Bečvou. Die Terrainarbeiten konzentrierten sich diesmal:

1/ auf die Verfolgung des weiteren Verlaufes des Steinwalles im nordöstlichen Siedlungssektor, d.h. auf der Westkante des Cañons "Židova dežba". Aufgabe dieser langfristigen Aktion ist, den Verlauf der Befestigung in Richtung zum zungenartigen Ausläufer zu erforschen, der in das Bečvatal sinkt. Mit Sonde S-92/88 erfassten wir eine 90 cm breite und 52 cm hohe steinerne Wallmauer und eine Steindestruktion am Osthang des Cañons liegend. Westlich von dem Steinwall stellten wir in einer Länge von 224 cm ein Gräbchen fest, das in Südrichtung auslief. Die Beziehung des Gräbchens und der Wallmauer ist nicht klar, sie sind jedoch nicht gleichzeitig. Das Gräbchen hob sich erst unter Lössschicht ab, auf welcher die Wallmauer errichtet war. Offensichtlich ist es älter, östlich der Wallmauer, d.h. bereits auf dem Hang des Cañons, erfassten wir unter einer Steindestruktion drei Objekte.

2/ In den Sonden S-93/88 und S-94/88 verfolgten wir die Siedlungsverhältnisse im Raume des abgedeckten Töpferofens S-21/72. Besonders wollten wir feststellen, ob hier nicht weitere Belege der Töpferproduktion existieren. Auf der durchgrabenen Fläche stellten wir 11 Ob-

jekte, überwiegend Keller und Lehmgruben, fest. Leider lässt sich keines von ihnen mit der Keramikerzeugung in Verbindung bringen. Aus den Funden - ein Depot von 14 geschliffenen Steinwerkzeugen und ihre Halbfabrikate, Kollektion von Schleifsteinen und Rohstoff - ging im Gegenteil hervor, dass wir uns im Areal einer Werkstätte zur Erzeugung von geschliffener Industrie bewegten. Unter den Funden erweckt Interesse ein ovales ockergelb gefärbtes Plättchen mit Reliefschnitzerei, der Teil einer Gussform, ein keramisches Prisma und ein speziell geformter Steinschlegel mit einer Rille zum Ansetzen des Stieles.

ZÁCIHANNÝ VÝZKUM POHŘEBIŠTĚ KŠK NA KATASTRU KOMOŘAN /okr. Vyškov/

Miloš Č i ž m á ř , Martin G e i s l e r , AÚ ČSAV Brno

Při letecké prospekci zjistil M. Bálek porušené objekty na katastru Komořan /obec Komořany - Podbřežice/. Dalším průzkumem jsme ověřili, že zde bylo hlubokou orbou naoráno sprášové podloží, v němž byly jasně patrné černě zbarvené záস্যy objektů. Výrazná barevná odlišnost umožňuje i bez skrývky ornice předpokládat, že byly na této ploše /cca 2 ha/ všechny zachyceny. Lokalita se nachází na mírném svahu skloněném k JV v nadmořské výšce 265 - 270 m, v trati "U zastávky" na ZM ČSSR 1 : 50 000 list Vyškov 24-41 40 mm od J a 150 mm od V sekční čáry. Celkem jsme zde ve dnech 1. - 12. dubna 1988 prozkoumali 10 objektů, z toho pět kostrových hrobů KŠK. V objektu 116 byli uloženi dva shodně orientovaní jedinci na levém boku, při nich bylo nalezeno 13 špatně dochovaných nádob, dvě měděné spirálky a kostěný nástroj. Dvačet pět cm nade dnem hrobu byla v záস্যu nalezena spodní část zvoncovitého poháru poškozého orbou. Pohřeb nejméně dvou jedinců obsahoval i objekt 114, který byl však druhočně otevřen a jeho obsah rozmetán, takže části skeletů včetně dvou lebek ležely 30 cm nade dnem při JZ stěně, zatímco dlouhé kosti končetin byly nahromaděny zhruba ve stejné výšce při protilehlé stěně. Rovněž části nádob se nacházely 10 až 30 cm vysoko v záস্যu.

Zbývajících pět objektů tvořily nepřliš pravidelné obdelníkovité či ovalné, mělce zahloubené jámy. Nález části nádoby v objektu 3 a lidského zubu v objektu 5 dokládá, že alespoň část z nich lze považovat rovněž za hroby.

Rettungsgrabung eines Gräberfeldes der Kultur mit Schnurkeramik am Kataster von Komořany /Bez. Vyškov/. Wir untersuchten hier zehn durch Luftbildprospektion festgestellte Objekte. Fünf von ihnen waren Körpergräber der Kultur mit Schnurkeramik, bei den übrigen, in denen Keramikbruchstücke, ein menschlicher Zahn, gefunden wurden, oder die ganz fundlos waren, lässt sich dies voraussetzen. In Objekt 116 waren zwei übereinstimmend orientierte Individuen auf der linken Seite beigesetzt, bei diesen fand man 13 Gefäße KSchK und 25 cm oberhalb des Bodens den unteren Teil eines Glockenbechers. In Objekt 114 waren ebenfalls zwei Individuen bestattet, das Grab wurde jedoch sekundär geöffnet und sein Inhalt auseinander geworfen.

SEKEROMLAT LIDU SE ŠŇŮROVOU KERAMIKOU Z LINHARTOV /okr. Bruntál/

Jiří P a v e l č í k , AÚ ČSAV Brno

Pracovník Státního statku v Bruntále našel na pásu vyorávače braunbor sekeromlat a o něco později na téměř poli odloukač z říčního valounu.

Lokalita se nachází v katastru obce Linhartovy /okr. Bruntál/ na východním úbočí kóy 437,5 v nadmořské výšce cca 400 m. Kóta sama je svázána se severním předhřímí Jeseníků, které lemuje pravobřeží tzv. Zlaté Opavy /dnes zvané Opavice/. Nálezové okolnosti nasvědčují tomu, že se zřejmě jedná o narušený hrob.

Sekeromlat má kruhovitý tyl s rovnou až mírně vypouklou úderovou plochou. Dorzální a ventrální strana jsou ploché. Ostří je obloukovité, mírně ubíhajcí. Boční stěny jsou v dolní části těla vypouklé. Provrt je umístěn ve střední části nástroje. Tělo mimo pasáž kolem ostří nese stopy nekvalitně nabroušené piketáže. Nástroj byl vyroben ze sedimentované metamorfované horniny šedo-červenohnědé barvy. D - 155 mm, š tylu - 40 cm, š - 66 mm, š ostří - 43 mm, s - 47 mm, ot - 21 mm.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1988
BRNO 1991

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, Koliště 17/19
Odpovědný redaktor : Dr. J. Tejral
Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : L. Trávníčková
Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské základny pracovišť ČSAV
v Brně,
technický redaktor J. Keprt
Evidenční číslo : ÚVTEL - 73332
Náklad : 450 kusů - neprodejné
Vydáno jako rukopis